

DAGEN SØNDAG

DAGENS NYHEDER
SØNDAG 10. april 1960

Samisk vil snart blive et dødt sprog og finnehudens bjæf vil forstumme . . .

LANGT nord i Finnmark, der tundra og ishav møtes, der nordlysets flamrevinder danser over vinternattshimmelens og sommersolen ikke går ned, der ulvens sibiriske hyl er en av winterens melodier slik sangstråns sang kan være en av sommerens, der bor samene.

Samene — Europas siste nomader. Et folk som ennu idag er innhyllet i artuseners mystikk, gætefullt i sitt ophav, gætefullt i sin religion, gætefullt i sin magi, gætefullt i sitt lyne. Alt det vi vet om samene er for intet å regning ved vi: Samene er et dømt folk. Nei, de er ikke dømt på samme eller lignende måte som jødene i nazitidens Tyskland. En større dommer enn Hitler har dømt samfolket: *Tiden*. Og dommens fulbyrdelse er langt mer viss for

MÅLK DØR UD

Den norske lyriker Ivar Kristensen, der nu er skolebestyrer i Trøndelag, har opholdt sig hos samerne i mange år. Han forteller om dette merkelige folk, som indtil for faa aar stod den foretak ofringer i ødemarken og hvis mystiske drifte har forbøffet læger, der maatte indvomme, at samerne «kan mere end deres fadervor». Men de vil aligevel opøre at eksistere som folk.

samene enn den var det for jøden. I det tyvende århundre vil samefolkets historie bli avsluttet. Detektiver av mange slag og med de forskjelligste kvalitasksjon har imidlertid ikke kunnet gi nogen visshet. Man skulle tro at man i all fall ad den språklige forsknings vei kunne finne et svar. Men nei, det lar seg nok ikke gjøre.

lignende forskning på mange områder og i mange land, fra Grønland til Balkan og Tibet og Sibir. Det er altså liten grunn til å bekymre dem som en fremmed folkestamme, selv om deres rasenes kjennelegn nærmest er av mongolsk karakter. Det er høvet over til at samene var de første som klarte å oprettholde livet på nordlige landsdelers urinvænte. Det er altså liten grunn til å bekymre dem som en fremmed folkestamme, selv om deres rasenes kjennelegn nærmest er av mongolsk karakter. Det er høvet over til at samene var de første som klarte å oprettholde livet på nordlige landsdelers urinvænte. Riktig nok tilhører samisk av idag kommet under innflytelse av et høyrestående finsk-ugrisk folk, og har i tidens løp antatt dette folks språk.

I Norge kan arkæologene følge samenes spor 10-12.000 år tilbake.

Moget kan derfor tyde på at de

utgjor landets eller i alle fall de

nordlige landsdelers urinvænte.

Det er altså liten grunn til å bekymre dem som en fremmed folkestamme, selv om deres rasenes

kjennelegn nærmest er av

mongolsk karakter. Det er høvet

over til at samene var de første

som klarte å oprettholde livet på

den sørnordiske kyststrøien av Finn-

mark som ble bar mot sluttun av

den siste istid. På dette tidspunkt

og helt frem til tiden rundt år

1000 e. Kr. var samene et utpreget

folk, man man anta at de opprin-

nelig ma ha hatt et annet språk

enn sitt nåværende. En gang i

reinsdriften, som er så uønsig